

dernes Delegerede vælge for sig selv, og Landboernes Delegerede for sig selv. Saavidt kunde man maaskee gaae — jeg vil ikke sige at jeg vil gjøre det, men man kunde maaskee komme til at forsvare det, skjøndt der allerede laae, at man fandt, at der i communal Henseende var stridende Interesser mellem Kjøbstad og Land — men saa gaaer det ikke an at sige: paa Landet skulle de større Skattehdere være særffilt repræsenterede i Amtsrådet, hvorimod dette ikke skal være Tilfældet med Hensyn til de større Skattehdere i Kjøbstæderne, og efter denne Lov vil man ikke have de større Skattehdere repræsenterede i Amtsrådet, naar Talen er om Kjøbstæderne, hvorimod man for Landet vil bibeholde den nærværende Valglov, hvorefter de større Skattehdere fremdeles skulle repræsentere den mindre Halvdeel af det Antal, der hidtil har været i Amtsrådet; det er dog saa aldeles forskjellig Principer, at det ikke gaaer an i en Lov at opstille dem ved Siden af hinanden. Hvor hele Vælgermassen vælger den større Halvdeel, der vil man lade den vælge alle de Delegerede; der skulle vælges, men hvor de høiere Bessattede vælger den større Halvdeel, og det altsaa er dem, der komme til at afgjøre, hvem der skal være Delegeret, der tør man ikke lade den vælge Delegerede alene, men der skulle de høiere Bessattede have en særlig Repræsentation. Er der noget Formystigt deri? Jeg har ikke kunnet sammenrime det. Hvor man gaaer ud fra, at der er særlige Interesser mellem de høiere Bessattede og de Andre, tør man lade de Delegerede vælge af den almindelige Vælgermasse; man tør nemlig i Kjøbstæderne lade denne vælge alle Delegerede, men paa Landet, hvor de høiere Bessattede vælge den større Halvdeel, der tør man ikke lade hele Vælgermassen vælge alle de Delegerede, der skulle vælges til Amtsrådet. Hvorledes harmonerer det? Jo mere man gaaer ind paa Sagen, desto mere troer jeg, at man maa komme til at erkjende, at det Rette og Rigtige er for tiden at stille den i Vero, og vil man gaae ind paa den, saa maa man stræbe hen til at faae en almindelig Valglov, hvorefter der kan vælges saavel i Kjøbstæderne som paa Landet; thi tør man ikke det, saa viser

det netop fra den Side, der ikke tør gjøre det, at den selv erkjender, at det endnu ikke er noget Tidspværende at give en saadan Lov.

Ved Siden heraf ere de øvrige Bestemmelser i Forslaget for mig af saa ringe Betydning, at jeg ikke skal opholde mig videre ved dem; kun maa jeg udtale i Anledning af, at et Par ærede Talere have yttret som deres Mening, at de Delegerede burde vælges af Communalbestyrelsen — den første ærede Taler indskrænkede sig dog til at mene, at kun de borgerlige Raadmænd burde deeltage i Valget med Borgerrepræsentationen — at jeg mener, at man skal lade Borgerrepræsentationen vælge alene. Det er et Unde for Kjøbstæderne, og det undrer mig, at der ikke før er tænkt paa at faae det forandret, at en enkelt Person, nemlig Byfogden, i communal Henseende skal have ligesaa meget at sige som hele Borgerrepræsentationen; jeg mener, at dette er noget af det Første, man skulde see at rydde bort fra Kjøbstæderne. Man skulde stille Dyrigheden i Kjøbstæderne til Communalbestyrelsen, ligesom man har stillet Dyrigheden paa Landet til Sogneforstanderskabet, og det skal man begynde med; men derom tales der ikke det mindste i denne Lov. Naar en Borgerrepræsentation i en Kjøbstad beslutter Noget, som Byfogden ikke synes om, saa siger han: det gaaer jeg ikke ind paa, og saa skriver han en Betænkning til Amtet, som han lægger ved Siden af de Andres, og i de fleste Tilfælde faaer han — jeg taler kun efter min egen Erfaring, og som Følge deraf kan min Dom ikke gjælde om de Steder, hvor jeg ikke veed, hvorledes det gaaer til, men kun om de Kjøbstæder, hvorfra jeg har hentet den — selv om han staaer imod hele Borgerrepræsentationen, i Reglen Medhold; den samlede Borgerrepræsentation er et Mul, naar de have en Byfoged, som ikke er tilbøielig til at gaae med den. Lad dette først blive forandret, thi saa er der for Kjøbstæderne gjort et stort Skridt fremad til at erholde communal Selvstændighed i deres egen underordnede snevre Bestyrelse, og lad os saa see, hvorledes Forholdene senere udvikle sig.

Indenrigsministeren ad interim: Der er jo altid nogen Banfælgelighed forbundet med